

НАПРЯМКИ УДОСКОНАЛЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ОБОРОТНОГО КАПІТАЛУ ПІДПРИЄМСТВА (На прикладі ПАТ «Вінницяобленерго»)

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розкрито напрями підвищення ефективності використання капіталу підприємства. Визначено потребу підприємства в обоотному капіталі.

Ключові слова: капітал, оборотний капітал, фінансування, реконструкція, джерела фінансування.

Abstract

The directions of increasing the efficiency of capital use of the enterprise are revealed. The necessity of the enterprise in the mutual capital is determined.

Keywords: capital, working capital, financing, reconstruction, sources of financing.

Вступ

За умов ринкової економіки та високого рівня конкурентноздатності, кожне підприємство прагне зберігати фінансову стабільність, що є важливою передумовою успішного ведення господарської діяльності. Вона досягається налагодженням ритмічної і ефективної роботи підприємств, вмілого управління виробничими фондами і джерелами їх формування.

Результати дослідження

В сучасних умовах конкуренції та ринкового середовища, при наявних обсягах застарілих основних засобів, та накопичених пасивних основних засобів, досить важко досягти прибутку від операційної діяльності.

В даній ситуації варто провести політику, яка буде спрямованою на організацію структури основних засобів, ще одним варіантом є запровадження нових видів діяльності, таких як, збільшення кількості послуг що надає підприємство, здача в оренду пустуючих складських площ, закриття нерентабельних видів діяльності одночасно розвиваючи нові напрями надання послуг з метою отримання прибутку.

В такому випадку перед початком реалізації планів капіталовкладень має бути проведена реальна оцінка запланованих інноваційних, будівельних, технічних та інших рішень. Потрібно розрахувати актуальні показники ефективності основних засобів які не будуть нижчими за середньо галузеві.

На даний час у ПАТ «Вінницяобленерго» присутні основні засоби які не використовуються, саме тому варто приділити увагу їх оновленню та реконструкції. Розраховуючи ефективність оновлення існуючих основних засобів, варто звернути увагу, що в даному випадку витрати будуть значно менші ніж при створенні нових ліній електро-передач. Така реконструкція дозволить збільшити використання вже існуючих основних засобів, та збільшити їх продуктивність. Проте не слід забувати про витрати підприємства пов'язані з реконструкцією та оновленням, тому першочергово слід проводити модернізацію таких об'єктів, в яких під час процесу оновлення:

1. більша частина існуючих об'єктів основних засобів залишалась роботоспроможною;
2. скорочувалась собівартість витрат пов'язаних з реалізацією товарів чи наданням послуг;
3. після проведення реконструкції економічні показники основних засобів мають бути на рівні не меншому ніж на нових аналогічних підприємствах;
4. загальні витрати на реконструкцію мають бути меншими ніж на будівництві будівництво основних засобів.

Також варто звернути увагу на те, що для конкретної галузі розширення існуючих підрозділів є досить обмеженим.

В процесі вибору нових видів діяльності підприємства, постають завдання управління які спрямовані обґрунтування капіталовкладень.

Оборотні кошти вказують на, ефективне або неефективне використання фінансових ресурсів.

Оборотні кошти формуються з [10]:

1. Власних джерел (статутного, пайового та додаткового капіталу)
2. Позичених коштів (довгострокові та короткострокові кредити, фінансові зобов'язання, поточна заборгованість за зобов'язаннями).

Як відомо, я певна низка причин через які підприємству потрібні оборотні кошти. Далі в роботі буде наведено спосіб визначенні потреби підприємства в оборотних коштах. Окрім них, можуть використовуватись позичені кошти, такі як комерційні або банківські кредити та облігаційні займи.

Потребу в оборотному капіталі можна визначити декількома методами.

Аналітичний метод полягає в тому, що потреба в оборотних коштах розраховується за кілька років і обчислюється середня величина.

$$\text{Поб} = \text{З} + \text{ДЗ} - \text{КЗ}$$

де Поб - потреба в оборотному капіталі;

З — запаси;

ДЗ — дебіторська заборгованість;

КЗ — кредиторська заборгованість.

2014 р.: Поб = 11065 + 64047 - 39578 = 35534 тис. грн.;

2015 р.: Поб = 12809 + 57233 - 15112 = 54930 тис. грн.;

2016 р.: Поб = 12194 + 121119 - 58074 = 75239 тис. грн..

Як видно з розрахунків підприємство має потребу в оборотному капіталі, тому що кредиторська та дебіторська заборгованості значно більші порівняно з запасами. Величину потрібного оборотного капіталу коригують згідно із запланованими змінами у наступному періоді.

На думку автора варто визначити загальні напрямки прискорення оборотності капіталу [10]:

1. зменшення терміну виробничого циклу за рахунок збільшення продуктивності виробництва (застосування новітніх технологій, механізації та автоматизації виробничих процесів, збільшення рівня продуктивності праці, повніше використання виробничих потужностей підприємства, трудових і матеріальних ресурсів тощо);

2. покращення організації матеріально-технічного забезпечення за для постійного забезпечення виробництва необхідними матеріальними ресурсами та зменшення часу перебування капіталу в запасах;

3. максимальна мінімізація часу перебування коштів в дебіторській заборгованості;

4. покращення структури маркетингових досліджень, надаючи належну увагу прискоренню переміщенню товарів від виробника до споживача (включаючи аналіз ринку, розробка зручніших форм передання товару до споживача, формування точнішої цінової політики, і т.п.).

Дані пропозиції дадуть змогу підприємству отримувати більший дохід від реалізації продукції за рахунок зменшення періоду оборотності капіталу.

Отже, проаналізувавши всі пропозиції можна визначити наступні шляхи для підвищення ефективності використання капіталу ПАТ «Вінницяобленерго»:

1. Збільшення об'єму товарів, які виготовляє підприємство;

2. Зниження собівартості продукції;

3. Зменшення витрат підприємства;

5. Методичний контроль розподілу всіх засобів виробництва;

6. Підвищення продуктивності праці робітників;

7. Збільшення кваліфікованих фахівців;

8. Запровадження нових технологій виробництва;

9. Створення маркетингової служби на підприємстві;

10. Реконструкція і модернізація основних засобів.

Висновки

Конкретні заходи покращення фінансового стану включають: збільшення доходу від продажів продукції, рефінансування дебіторської заборгованості, зменшення собівартості продукції. Важливим для підприємства є поєднання виготовлення різномірної продукції яка буде збільшувати

прибутки підприємства. Удосконалювати фінансовий стан підприємства варто через підвищення результативності розміщення та використання всіх ресурсів, які є на балансі підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Публічне акціонерне товариство «Вінницяобленерго» [Електронний ресурс] : Режим доступу: <http://www.voe.com.ua/>. – Назва з екрана.
2. Бровченко А. Г. Підходи до оптимізації структури капіталу підприємства [Текст] / А. Г. Бровченко // Управління розвитком. – 2016. - № 7(104). – С. 177-180.
3. Швиданенко Г. О. Управління капіталом підприємства [Текст] : навчальний посібник / Г. О. Швиданенко, Н. В. Шевчук ; Мін-во освіти і науки України. – К. : КНЕУ, 2017. – 440 с.

Хомчук Анастасія Ігорівна – студентка групи МОФ-16мі, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Науковий керівник: **Коваль Наталя Олегівна** - к.е.н., доцент кафедри фінансів та інформаційного менеджменту, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Khomchuk Anastasia - Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University, Vinnytsia.

Supervisor: Koval Natalia - Ph.D., Associate Professor of Finance and Information Management, Faculty of Management and Information Security, Vinnytsia National Technical University. Vinnitsa.